

7.4 Proposició del Grup Municipal de la CUP per garantir l'accés universal al sistema sanitari públic i fer front a l'exclusió sanitària

El secretari presenta la proposició del Grup Municipal de la CUP, de 10 d'abril de 2014, que es transcriu a continuació:

“Atès que arran de les darreres modificacions de la legislació espanyola i autonòmica, diferents col·lectius de persones veuen perillar el seu dret a l'accés al sistema sanitari públic.

Atès que les mesures abans esmentades trenquen amb el principi d'accés universal de la ciutadania al sistema sanitari públic. Un dret aconseguit gràcies a la lluita popular i que fins fa poques dècades no fou reconegut constitucionalment, i en la posterior legislació promoguda, per l'Estat espanyol.

Atès que, actualment, les persones no regularitzades (“sense papers”) i les persones que s'han quedat sense cap tipus de prestació subsidiària per estar aturades o que no han arribat a cotitzar mai, progressivament es van trobant amb nous obstacles (ja sigui amb el pagament de diners per obtenir el servei, o directament, quedant-ne excloses) per accedir al servei sanitari públic.

Atès que, arran de l'actual crisi socioeconòmica, són centenars els manresans i les manresanes que s'han vist obligades a abandonar el nostre país per tal de guanyar-se la vida.

Atès que, tal com denuncia la Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya, “aquest fet és una nova demostració de la voluntat del Govern espanyol de canviar el model del nostre sistema sanitari, eliminant l'atenció sanitària universal i fomentant un model on només les persones “assegurades” tenen dret a l'assistència sanitària pública. La resta, cada cop més, perden aquest dret. Amb l'excusa de la motivació econòmica el govern continua trepitjant i retallant el dret a la protecció de la salut i ho fa carregant contra els col·lectius més vulnerables”.

Atès que, segons el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, “és amb especial preocupació que contemplem algunes de les propostes del Real Decreto Ley 16/2012 de 20 d'abril que estableix les mesures de reforma del sistema sanitari públic. D'una manera especial, la reintroducció del concepte d'assegurat i beneficiari que limita de fet l'accés a l'assistència sanitària pública. Això suposa retrocedir al sistema d'assegurança previ a 1986, que és incompatible amb l'actual sistema nacional de salut de finançament estatal per mitjà dels impostos. L'exclusió de l'assistència pública dels col·lectius que no cotitzin a la Seguretat Social amb risc de marginació, com els immigrants “sense papers” o els joves en atur, als qui no es deixa altra porta d'entrada al sistema que els serveis d'urgència, suposa una mesura contradictòria amb l'aparent finalitat de la llei, l'estalvi de recursos.”

Atès que, segons el mateix Col·legi Oficial, “l'exclusió de l'atenció primària de col·lectius que per la seva situació quasi marginal tenen un major risc d'emmalaltir suposa un menyspreu no només a la dignitat de les persones excloses sinó a la intel·ligència en què es fonamenten les més elementals normes de protecció i prevenció de la salut col·lectiva, objectius bàsics de la sanitat pública”.

Atès que aquest ajuntament forma part del Patronat d'Althaia, la principal xarxa assistencial de la ciutat, i l'Alcalde de Manresa n'és el president.

És per tots aquests motius que el Grup Municipal de la Candidatura d'Unitat Popular de Manresa, proposa al Ple l'adopció dels següents **ACORDS**:

Primer.- Instar al Govern de la Generalitat de Catalunya a garantir l'accessibilitat universal al sistema sanitari públic, sense cap tipus d'impediments que puguin representar obstacles per l'accés al sistema.

Segon.- Fer arribar aquest acord al Patronat d'Althaia, i instar els professionals de la Fundació a fer tot el necessari per oposar-se a les decisions que puguin excloure als col·lectius de risc de l'atenció sanitària i de sistemes de protecció i prevenció de la salut col·lectiva.

Tercer.- Fer arribar aquest acord a tots els actors i professionals de la sanitat pública de la nostra ciutat, tant els d'Althaia com els de l'ICS.”

El secretari presenta l'esmena dels Grups Municipals de CiU i PSC, de 15 d'abril de 2014, a la proposició del GMCUP, que es transcriu a continuació:

“A l'acord primer, substituir “garantir” per “seguir garantint”.

A l'acord segon, deixar únicament el redactat següent: “Fer arribar aquest acord al Patronat d'Althaia”.

Suprimir l'acord tercer.”

El senyor Jordi Masdeu, portaveu del Grup Municipal de la CUP, manifesta que l'exclusió sanitària és una qüestió que els preocupa i per això han presentat aquesta proposició.

Diu que des del 1986 fins fa un parell d'anys el dret a la sanitat era un dret universal per als ciutadans de l'estat espanyol, però els nous canvis normatius han fet que ara ja no sigui universal sinó només per a la gent que treballa. Això afecta els immigrants i a la vegada els emigrants, catalans i espanyols que van a treballar fora i que es queden sense el dret a la sanitat o que no han cotitzat el temps suficient i que reben la notificació que ja no tenen targeta sanitària per no haver cotitzat prou temps.

Explica que a Catalunya es fa tot el que es pot perquè afecti el mínim possible, però en el fons s'estan creant ciutadans de primera i de segona, persones que tenen tots els drets i persones que per poder tenir els drets més bàsics ha de fer mans i mànigues per aconseguir els papers que els donin el dret a l'atenció sanitària.

El GMCUP proposa que l'Ajuntament de Manresa acordi instar el govern de la Generalitat perquè garanteixi l'accessibilitat universal al sistema sanitari públic sense cap tipus d'impediments per al seu accés i transmetre el suport de l'Ajuntament al Patronat d'Althaia i als professionals de la sanitat pública de la ciutat que lluiten contra l'exclusió.

Acaba la seva intervenció demanant el vot favorable a la proposició.

L'alcalde dóna la paraula a la senyora M. Mercè Rosich, regidora delegada de Sanitat, pel Grup Municipal de CiU, i al regidor senyor José Luis Irujo, pel Grup Municipal del PSC, perquè defensin l'esmena que han presentat conjuntament ambdós grups.

La senyora M. Mercè Rosich, regidora delegada de Sanitat, manifesta que el Grup Municipal de CiU presenta aquesta esmena per puntualitzar un parell d'aspectes.

Pel que fa al primer acord de la proposició, quan es diu: "Instar la Generalitat a garantir..." l'esmena proposa substituir "garantir" per "seguir garantint" perquè en aquests moments la Instrucció 10/2012 ja garanteix que això s'està complint i que no s'exclou ningú.

Amb relació a l'acord tercer es proposa suprimir-lo ja que tot i que possiblement, com diu el senyor Masdeu, sí que és fàcil arribar a tots els professionals, creuen que és difícil fer-ho arribar a tots els professionals vinculats amb la sanitat pública i que si el Patronat d'Althaia sap el que ha de fer els seus professionals sabran el que han de fer.

I pel que fa al segon acord es proposa deixar únicament el redactat següent: "Fer arribar aquest acord al Patronat d'Althaia."

Diu que la Instrucció 10/2012 que ha citat, deixa molt clar que a Catalunya aquest servei està garantit i que tot ciutadà estranger empadronat a Catalunya, tingui o no la condició d'assegurat o sigui beneficiari del sistema nacional de salut, té garantida la seva assistència.

Així mateix, s'ha demana informació directa i específica a Althaia i han garantit que no s'ha exclòs cap persona per instrucció del CatSalut, tingui o no els requisits que demana la llei.

Per tot l'exposat el GMCiU votarà a favor de l'esmena per considerar que cobreix el que demanava el GMCUP en la seva proposició.

El senyor José Luis Irujo, president del Grup Municipal del PSC, es manifesta d'acord amb la proposició del GMCUP perquè ja des de la Llei general de sanitat de l'any 86 el dret a la salut és un dret inalienable i les seves quatre característiques s'han de mantenir: l'accessibilitat al sistema de salut, la gratuïtat, l'equitat i la universalitat, però, a més a més el que ha fet l'RDL 16/2012 pel qual tot això s'ha trastocat parteix d'una confusió.

El gran avenç de la Llei general de sanitat no va ser únicament ideològic i conceptual en aquests quatre elements que la caracteritzen sinó que el dret a la salut passava a ser un dret la prestació del qual es feia a càrrec dels impostos generals de l'estat, és a dir, a càrrec de l'IRPF i per tant quedava desvinculat de les cotitzacions que treballadors o empreses fan a la Seguretat Social que no té cap mena de competència en matèria sanitària, ni a l'Estat ni a cap comunitat autònoma.

La confusió que introdueix aquest RDL és el que la fa doblement reprovable perquè no solament liquida conceptualment el dret a la salut sinó que el transfigura i retrocedeix a èpoques pretèrites que no tenen res a veure amb el finançament modern de la salut a l'estat espanyol.

El GMPSC presenta aquesta esmena conjuntament amb el GMCiU perquè està d'acord que pel que fa al segon apartat, mentre el Patronat d'Althaia es doni per assabentat de l'acord que adopti el Ple és més que suficient, ja que els professionals d'Althaia fan el que els òrgans de direcció assenyalen.

Fa un breu parèntesi per afegir que Althaia no és el planificador, ni l'avaluador, ni el que contracta els serveis, sinó que és un proveïdor de serveis com pot ser l'Institut Català de la Salut o qualsevol altre organisme. Ho diu perquè a vegades pot semblar que Althaia és el totpoderós que decideix sinó que és un proveïdor més, però que efectivament la influència d'aquest Ple en el patronat hi és.

Pel que fa al tercer punt, els professionals de la xarxa pública, que a Manresa són nombrosíssims, efectivament a Catalunya i a d'altres comunitats autònomes, com País Basc i Navarra no s'està aplicant el Decret i ningú es queda sense assistència perquè la seva situació administrativa, legal o de residència o cotització no sigui la que el Decret assenyali i, per tant, els acords tal com queda l'esmena i la moció que presenta el GMCUP quedarà prou ben definit si s'aprova finalment per part del consistori quin és el seu posicionament al respecte.

A continuació **l'alcalde** dona la paraula a la resta de representants dels Grups municipals.

El senyor Sebastià Lloret, president del Grup Municipal de PxC, manifesta que el seu grup votarà en contra per les raons següents.

Diu que si ell fos metge i estigués en un hospital de Manresa no negaria el dret a una persona a ser assistida, tingués o no papers, però una altra qüestió és l'econòmica.

La sanitat avui en dia és caríssima i algunes persones s'han trobat que quan van a altres països on no hi ha convenis bilaterals, l'assistència no és gratuïta i han hagut de pagar.

En aquest sentit creu que tant la Generalitat com el govern de Madrid haurien d'intentar que quan una persona que no té papers o no està empadronada, que tingués un accident, no diu que no sigui atesa, sinó que demanaria que el respectiu país es fes càrrec de la factura que entre tots paguem.

Ho diu perquè moltes persones que coneix s'han trobat en aquest cas i un cop han estat allà han tingut la desgràcia d'estar mal atesos, i fins i tot moltes persones que es troben en aquest cas aquí, en els seus propis països ni són atesos degudament i com que tampoc tenen diners per pagar-s'ho, no són atesos i són rebutjats dels hospitals.

Per acabar, repeteix que no volen que cap persona deixi de ser atesa, però sí que demanarien que els diferents països i governs es posin d'acord perquè el rebut el pagui el govern respectiu.

El senyor Xavier Javaloyes, president del Grup Municipal del PP, manifesta que el seu grup votarà a favor de la proposta d'esmena que s'ha presentat.

Creu que és important fer alguns aclariments, perquè ja n'hi ha prou de difondre la mentida perquè per moltes vegades que es repeteixi una mentida -en algú cala i en algú queda-, que els joves a l'estranger o la gent que surt d'Espanya no té assistència sanitària, perquè és fals, i de tan repetir-ho hi ha gent de bona fe que s'ho creu i això

és mentida. I el pitjor és que quan un ho repeteix i sap que està mentint encara és més greu.

Diu que la universalitat, la gratuïtat, l'equitat i la igualtat davant l'assistència sanitària a l'estat espanyol i en concret a Catalunya, continua essent vigent. El que sí preveu aquest RDL és posar realitats contrastades del que és i del que no és una assistència sanitària, del que és i no és una assistència de turisme sanitari, del que és i no és traspasar una frontera per anar a recollir els medicaments.

Cal veure entre línies el que realment se cerca quan es tenen una sèrie de continguts per poder tenir i posar a l'abast una reducció de despeses econòmiques que comporta que quan es va a l'estranger i es porta la targeta europea sanitària, a Europa es tingui assistència sanitària, o si es va a un altre país es tingui cura de portar l'assistència sanitària contractada, perquè no es fa turisme sanitari però, en canvi, que sàpiguen aquells que venen no a fer turisme d'oci sinó que venen a operar-se, sàpiguen que això tindrà un cost i que no ha de ser gratuït, perquè cadascú a casa seva ha de tenir el seu entorn més immediat per fer les coses.

A Catalunya la sanitat és universal, gratuïta i d'equitat, i, a més a més, de molt bona qualitat.

El GMPP votarà favorablement l'esmena presentada perquè es continuïn garantint els serveis sanitaris i el sistema que permet que tothom pugui tenir accés a aquesta universalitat, i fer-ho arribar al Patronat d'Althaia a través del seu president present a la sala.

El senyor Pere Culell, president del Grup Municipal d'ERC, diu que el regidor senyor Llorca no és racista i que no sap a quins països es referia, quan deia que allà no reben l'assistència adequada, si es referia a Estats Units o a diversos països. Ho diu perquè Estats Units és un d'aquests països que no dona l'assistència universal a tothom i si no que ho preguntin als catalans que estan allà treballant i que no disposen d'una assegurança que cobreixi totes les prestacions.

Pel que fa a la intervenció del senyor Javaloyes, quan deia que és universal a Catalunya, diu que serà malgrat el PP, perquè l'RDL que el Parlament ha denunciat davant el Tribunal Constitucional el que fa, com deia el senyor Irujo, és tornar als anys en què una persona no tenia dret a l'assistència universal si no era assegurat. En canvi el govern català ha decidit no aplicar aquest Reial decret i des del CatSalut ha decidit donar assistència a totes les persones que estiguin empadronades, més enllà d'aquest tòpic del turisme assistencial, que tingui una residència de tres mesos com a mínim.

Amb relació a l'esmena presentada diu que ha explicat a la regidora que comunicar-ho als professionals es pot fer mitjançant l'ICS o el CatSalut, i si no està per escrit, es pot fer una esmena in voce per dir que es comunicui a tothom, perquè no hi ha cap problema, ja que CatSalut, Althaia, el president i el Patronat, estan a favor d'aquesta moció, ja que mai no s'ha negat assistència a cap persona, però no perquè siguis metge, que estàs obligat pel codi deontològic, sinó perquè el CatSalut ha donat directrius clares sobre aquest tema, malgrat l'RDL del PP espanyol.

Diu que amb el tema de la salut es fa molta demagògia, com bé coneixen ell i el senyor Irujo. La salut no és un negoci, però tampoc polític, al Parlament la gent fa

demagògia des de diversos partits sobre un tema que mai se n'havia fet i això és molt trist, però el PP, des de Madrid, com en tantes altres accions, està fent unes actuacions ideològiques que intenta convertir una societat en dual, en la qual els que s'ho puguin pagar que s'ho paguin i els que no que no ho tinguin, com a EEUU.

Pel que fa a la comunicació a tots els professionals creu que es pot comunicar al CatSalut, a l'ICS, a Althaia, ja que tots hi estan a favor i no veu per què s'ha de treure dels acords

El GMERC proposa que també es comuniqui a l'ICS i al CatSalut.

L'alcalde, per al·lusions, diu que com que ja s'està vetllant perquè es continuï fent i notificar novament una cosa que ja s'està fent, i que la direcció i els òrgans de govern, dels quals tres membres del Patronat es troben presents en aquesta sala, semblava que no era imprescindible i simplificava una mica el procediment, però si per aconseguir una majoria s'ha de fer una esmena in voce demana als grups que es posicionin al respecte.

Informa que aquest matí, per raons del càrrec, ha estat a Althaia i ha tingut coneixement de l'increment dels usos, tant del servei d'urgències com de les assistències i les intervencions i l'únic que ha baixat són els dies de permanència a l'hospital perquè el model de sanitat que s'està implementant, ara mateix no necessita de tant internament dels malalts. Aquesta trobada s'ha fet davant dels delegats de la Catalunya central de les diferents àrees, cosa que ha demanat al Director General si realment era així que es continuava fent l'assistència universal, el qual li ha ratificat.

El senyor Jordi Masdeu, portaveu del Grup Municipal de la CUP, manifesta que amb relació a l'esmena estan d'acord en substituir "garantir" per "seguir garantint".

Pel que fa al segon acord, sobre deixar únicament el redactat de "Fer arribar aquest acord al Patronat d'Althaia.", creu que és important que els professionals tinguin el suport de l'Ajuntament de Manresa per continuar-ho fent.

Sobre el tercer acord el GMCUP no diu que s'enviïn cartes a tots els professionals sinó que mitjançant els canals establerts es faci, ja que molts d'aquests professionals pertanyen a Althaia i d'altres no perquè pertanyen a l'ICS, etc, i creu que és important que sàpiguen que l'Ajuntament els dona suport.

El GMCUP manté la seva proposició i s'abstindran per facilitar que s'aprovi l'esmena.

El senyor Pere Culell, president del Grup Municipal d'ERC, puntualitza que com a professionals estan obligats deontològicament i per vocació també, i quan un està dins de l'hospital les directrius són les del CatSalut i aquestes són clares. Creu que no cal instar sinó comunicar, d'aquí la seva proposta.

La senyora M.Mercè Rosich, regidora delegada de Sanitat, diu que va en la línia del senyor Culell, és a dir, que si es fa arribar aquest acord a Althaia es pot dir que el facin extensiu i en donin difusió, però directament a cada professional s'ha considerat difícil i complicat.

El senyor José Luis Irujo, president del Grup Municipal del PSC, diu que li semblaria bé que es fes arribar l'acord al Patronat d'Althaia i també a la direcció de l'ICS i demanar que en facin difusió entre els professionals.

El senyor Pere Culell, president del Grup Municipal d'ERC, es manifesta d'acord amb la proposta del senyor Irujo.

L'alcalde proposa que el redactat del segon acord de l'esmena quedi de la forma següent: "Fer arribar aquest acord al Patronat d'Althaia i també a la direcció de l'ICS, sol·licitant la difusió a tots els professionals que correspongui.

El senyor Jordi Masdeu, portaveu del Grup Municipal de la CUP, diu que si l'esmena queda amb aquest redactat el seu grup votarà a favor.

L'alcalde sotmet la proposició 7.4 a votació, amb l'esmena dels GMCIU i PSC i l'esmena in voce del GMERC incorporades, i el Ple l'aprova per 21 vots afirmatius (11 GMCIU, 3 GMPSC, 3 GMERC, 2 GMPP i 2 GMCUP) i 2 vots negatius (2 GMPxC) i, per tant, es declara acordat el següent:

"Atès que arran de les darreres modificacions de la legislació espanyola i autonòmica, diferents col·lectius de persones veuen perillar el seu dret a l'accés al sistema sanitari públic.

Atès que les mesures abans esmentades trenquen amb el principi d'accés universal de la ciutadania al sistema sanitari públic. Un dret aconseguit gràcies a la lluita popular i que fins fa poques dècades no fou reconegut constitucionalment, i en la posterior legislació promoguda, per l'Estat espanyol.

Atès que, actualment, les persones no regularitzades ("sense papers") i les persones que s'han quedat sense cap tipus de prestació subsidiària per estar aturades o que no han arribat a cotitzar mai, progressivament es van trobant amb nous obstacles (ja sigui amb el pagament de diners per obtenir el servei, o directament, quedant-ne excloses) per accedir al servei sanitari públic.

Atès que, arran de l'actual crisi socioeconòmica, són centenars els manresans i les manresanes que s'han vist obligades a abandonar el nostre país per tal de guanyar-se la vida.

Atès que, tal com denuncia la Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya, "aquest fet és una nova demostració de la voluntat del Govern espanyol de canviar el model del nostre sistema sanitari, eliminant l'atenció sanitària universal i fomentant un model on només les persones "assegurades" tenen dret a l'assistència sanitària pública. La resta, cada cop més, perden aquest dret. Amb l'excusa de la motivació econòmica el govern continua trepitjant i retallant el dret a la protecció de la salut i ho fa carregant contra els col·lectius més vulnerables".

Atès que, segons el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, “és amb especial preocupació que contemplem algunes de les propostes del Real Decreto Ley 16/2012 de 20 d’abril que estableix les mesures de reforma del sistema sanitari públic. D’una manera especial, la reintroducció del concepte d’assegurat i beneficiari que limita de fet l’accés a l’assistència sanitària pública. Això suposa retrocedir al sistema d’assegurança previ a 1986, que és incompatible amb l’actual sistema nacional de salut de finançament estatal per mitjà dels impostos. L’exclusió de l’assistència pública dels col·lectius que no cotitzen a la Seguretat Social amb risc de marginació, com els immigrants “sense papers” o els joves en atur, als qui no es deixa altra porta d’entrada al sistema que els serveis d’urgència, suposa una mesura contradictòria amb l’aparent finalitat de la llei, l’estalvi de recursos.”

Atès que, segons el mateix Col·legi Oficial, “l’exclusió de l’atenció primària de col·lectius que per la seva situació quasi marginal tenen un major risc d’emmalaltir suposa un menyspreu no només a la dignitat de les persones excloses sinó a la intel·ligència en què es fonamenten les més elementals normes de protecció i prevenció de la salut col·lectiva, objectius bàsics de la sanitat pública”.

Atès que aquest ajuntament forma part del Patronat d’Althaia, la principal xarxa assistencial de la ciutat, i l’Alcalde de Manresa n’és el president.

És per tots aquests motius que el Grup Municipal de la Candidatura d’Unitat Popular de Manresa, proposa al Ple l’adopció dels següents **ACORDS**:

Primer.- Instar al Govern de la Generalitat de Catalunya a seguir garantint l’accessibilitat universal al sistema sanitari públic, sense cap tipus d’impediments que puguin representar obstacles per l’accés al sistema.

Segon.-. Fer arribar aquest acord al Patronat d’Althaia i a la direcció de l’ICS, demanant la difusió a tots els professionals que correspongui.”